Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery St Jersey City, N J 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200 з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК XC. Ч. 35. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 24-го ЛЮТОГО 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 24, 1983 No. 35. VOL. XC

„Чи справді все спокійно на прозахідньому фронті?"

Ню Йорк, Н.Й. — Відомий американський політичний журнал „Нешонал Рів'ю", з датою 18-го лютого ц.р. помістив під таким заголовком довгу і вичерпну статтю пера двох молодих українських знавців совєтських обставин, Олександра Мотиля і Адріяна Каратницького.

Автори статті на трьох сторінках подають переконуючі докази того, що під покришкою мнимого спокою і примиримости нового совєтського вождя Юрія Андропова та його співробітників зовсім не завмер рух спротиву в СССР, як також, що помимо арештів і переслідувань не знищено прихильників Гельсінкської групи. Цитуючи обширно „Хроніку поточних подій", автори аналізують різні прояви спротиву проти існуючого режиму і закінчують свою статтю ствердженням що як довго відмовляється поодиноким національностям свободи життя, а їхнім інтелектуалістам і релігіям свободи вислову — завжди будуть існувати рухи спротиву та ніяка сила їх не знищить і не приспить.

Автори дуже обширно наводять приклади з українського руху спротиву.

Молоді українські спортовці відвідали Івана Буцика

На світлині стоять (справа): І. Буцик, М. Крушельницький, П. Сеґельський, М. Балабан і Р. Ракочий, мол.

Бостон, Масс. — Іван Буцик, колишній гокейовий змагун дружини „Бруїнс" з Бостону, а тепер адміністративний асистент і радіовий коментатор, сердечно прийняв у своєму бюрі групу молодих українських спортовців та провів з ними довший час у розмові. Молоді відвідувачі Буцика це були Роман Ракочий, мол., який відомий вже зі своїх тенісових успіхів, Михайло Крушельницький, що тепер є членом дружини „Бруїнс", в якій раніше Іван Буцик був „зіркою" і разом з Горватом і Віком Стасюком творив славнозвісну „Юк лайн".

В Америці

ПРЕЗИДЕНТ НАЙБІЛЬШОЇ профспілки ЗСА Американської Федерації праці, Конгресу індустріяльних організацій Лейн Кіркленд заявив кореспондентам, що урядова програма створення тимчасових варстатів праці не тільки дуже коштовна, але також не ефектовна на довшу мету. На його думку, якщо відсоток безробіття буде далі високий і коливатиметься між 9 і 10 відсотками, так як передбачають тепер економісти, то в 1983-84 роках не буде справжнього відродження економії.

З УСІХ 50 СТЕЙТІВ ЗСА 22 борються з фінансовими труднощами і мають більші чи менші дефіцити у бюджетах. Багато з них мусять піднести загальне оподаткування населення, що, очевидно, не сприятиме поліпшенню економіки, а навпаки, поглиблюватиме інфляцію і рецесію. Загальний дефіцит стейтів, згідно з найновішими дослідами, виносить 5,7 більйона долярів. Понад 30 стейтів вже піднесли податки, інші щойно розважають над таким потягненням.

У ПАЛАТІ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ, зокрема серед демократів, існує тенденція, щоб відполітизувати федеральну аґенцію для охорони довкілля (ЕПА) і відтягнути її з-під контролі Уряду, зокрема Президента. Деякі конґресмени заповіли, що вони внесуть в Конґрес законопроєкт, який надав би цій аґенції більше прав і щоб вона мала можливість діяти без стислої контролі урядових чинників. Справа занечищення довкілля набрала в останньому часі великого розголосу і поодинокі стейти домагаються, щоб ЕПА вживала на відчищення довкілля усі призначені на цю ціль фонди. Серед критиків дотеперішньої діяльности ЕПА є й такіж, які говорять про „політичну діяльність" цієї агенції і протекціонізм. Перед у Палаті Репрезентантів веде конґресмен Джеймс Г. Шоєр, а у Сенаті сенатор Даніель П. Мойниген, обидва демократи з Ню Йорку.

ТЕПЕРІШНІЙ ГУБЕРНАТОР нюйоркського стейту Маріо Квомо був дуже заскочений коли отримав телеграму з ґратуляціями за свою інавґураційну промову від колишнього президента Ричарда Ніксона. Лист чомусь тримали в таємниці від 7-го січня і щойно тепер опублікували витяги з нього. „Як республіканець, — пише Р. Ніксон до Квомо, — і як приятель і прихильник республіканського кандидата на губернатора Люї Лермана, я хочу донести до Вашого відома, що я був приємно заскочений інавґураційною промовою". Далі Ніксон пише, що не в усьому він погоджується з губернатором, але його промова була взірцем, як треба формувати публічні виступи, головно тим особам, які займають публічні становчща.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД Реґен не виїжджав нікуди під час минулого довгого кінця тижня і працював у Білому Домі над викінченням своєї промови, яку він виголосив у вівторок, 22-го лютого на конвенції Американського леґіону, концентруючись в першу чергу на досягненнях і неуспіхах у першій половині каденції. Заступник пресового секретаря Білого Дому Пітер Рассел заявив, що Президент дуже докладно опрацьовує свої виступи і майже ніколи не користається кимсь написаною промовою, не прочитавши і не виправивши її раніше.

КОМІТЕТ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 50-РІЧЧЯ ГОЛОДОМОРСТВА УКРАЇНИ ВІДБУВ НАРАДИ, СХВАЛИВ ПРОГРАМУ

Бавнд Брук, Н.Дж. (нн). — „ЗГАДАЙМО САМІ ТА ПРИГАДАЙМО ІНШИМ" понад сім мільйонів українців — дітей, жінок і чоловіків, — що впали жертвою найбільшого і найжорстокішого в історії людства народовбивчого голодоморства, пляново зорганізованого комуно-московським окупантом України в політичних цілях 50 років тому — було головним моттом і змістом перших нарад і рішень новозорганізованого Крайового Громадського Комітету в ЗСА для вшанування пам'яти жертв Великого Голоду в Україні в роках 1932-33, що відбулися тут у приміщеннях Дому Культури в Осередку Української Православної Церкви в ЗСА минулої суботи, 19-го лютого. У сенсі цього „Згадаймо самі та пригадаймо іншим" заплянoвано ряд акцій і в цьому дві крайові імпрези на найширшу скалю та на можливо найвищому рівні: одну для згадки і вшанування жертв Великого Голоду в Бавнд Бруку, і другу для пригадки цих жертв і їх катів іншим у Вашінгтоні.

Поминки і вшанування жертв комуно-московського голодоморства України 50 років тому відбудеться в Осередку УПЦеркви в Бавнд Бруку у Провідну неділю, 15-го травня ц.р. Як відомо, на цвинтарі при цьому Осередку, що його називають „Українським Пантеоном" уже багато років тому здвигнено величний пам'ятник жертвам комуно-московського голокосту в Україні. Комітет подбає про відповідну програму. Запрошені до участи в поминках будуть губернатор стейту та інші достойники.

Маніфестація у Вашінґтоні відбудеться в неділю, 2-го жовтня 1983 року, та складатиметься з двох частин: багатолюдного зібрання та відповідної програми біля пам'ятника Тарасові Шевченкові і опісля демонстративного походу до совєтської амбасади під час дня, а по полудні в репрезентативній залі Кеннеді Сентер відбудеться величавий концерт з відповідною до нагоди програмою та з участю симфонічної оркестри і оперових солістів та найкращих українських ансамблів.

Суботнішні наради, в яких взяло участь понад два десятки представників крайових організацій, започатковано молитвою, яку провів о. протопресвітер Степан Біляк. Наради відкрив і ними проводив голова Комітету проф. д-р Петро Стерчо. Між приявними він зокрема привітав виделеґованих на зарезервовані для них пости заступників голови представників УНСоюзу в особі Уляни Дячук, головного касира УНС, та УБСоюзу в особі його головного секретаря д-ра Романа Ричка, і обраного Загальними зборами голову Фінансової комісії в особі Едварда Попеля, головного касира УБСоюзу. Згадавши, що ці наради відбуваються в лютому, в якому українці відзначають річниці народження та звільнення зі совєтської каторги Патріярха Помісної УКЦеркви Блаженнішого Отця Йосифа, та роковини одиноких на українській землі всенародних виборів до Сойму Карпатської України, проф. П. Стерчо запропонував порядок нарад, який схвалено. Протокол з установчих Зборів КГК, що відбулися тут же 29-го січня ц.р., прочитала, в заступстві перешкодженої секретарки, ред. Ольги Кузьмович, проф. д-р Наталія Пазуняк.

Нові члени

Проф. П. Стерчо в дальшому поінформував, що після повідомлення в пресі про установчі збори та оформлення КГКомітету, зголосилося до участи та співпраці цього Комітету ще ряд інших українських крайових організацій, отже заіснувала потреба доповнити і поширити склад Почесної і Ділової Президії КГК. На його пропозицію та на пропозицію інших учасників нарад, до Почесної Президії КГК запрошені додатково: інж. Лідія Бурачинська (почесна голова СУА), д-р Марія Квітковська (почесна голова Українського Золотого Хреста), д-р Роман Гуглевич (Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Ню Йорку), проф. Августин Штефан (колишній голова Сойму Карпатської України), проф. д-р Омелян Пріцак (директор Українського наукового Інституту Гарвардського Університету), проф. д-р Юрій Старосольський (Начальний Пластун) д-р Марія Бек і Василь Барка. Як уже інформовано, на установчих зборах КГК до його Почесної Президії були запрошені та ввійшли в її склад: Митрополити Мстислав і Стефан, пастор Володимир Боровський, голови наукових установ проф. д-р Юрій Шевельов (УВАН) і проф. д-р Ярослав Падох (НТШ), голови братських Союзів: д-р Іван Флис (УНС), Іван Олексин (УБС) і о. шамбелян Степан Чомко („Провидіння"), і дальше д-р Богдан Шебунчак та маестро Йосип Гірняк, д-р Василь Гришко, інж. Анатоль Ґудзовський, проф. Любов Дражевська, маестро Григорій Китастий, проф. Григорій Костюк та проф. Юрій Лавриненко-Дивнич. У діловій Президії Наталію Даниленко (СУА) і Евстахію Гойдиш обрано тепер на заступників голови Комітету, а на членів Президії додатково обрані: д-р Степан Ворох, проф. д-р Михайло Пап, проф. Іван Коровицький, інж. Богдан Гасюк(ЗАРЕВО), мгр Іван Скочиляс, д-р Василь Вереш, Сидір Новаківський (Б-во Карпатських Січовиків), Осип Голинський (Братство Дивізійників), проф. Самійленко (УНДС), Дмитро Ткачук (Світове Об'єднання Гуцулів), інж. Іван Хамуляк (Т-во Українських Інженерів), Володимир Багрій (Американці за Людські Права в Україні), мгр Уляна Мазуркевич (Комітет Оборони Людських і Національних Прав в Україні), д-р Петро Клюк (Прихильники УНР), д-р Катерина Кахно та Петро Тарнавський (голова Окружного Комітету Відділів УНС у Філядельфії). Були ще ряд дальших зголошень і повний склад обох Президій, Почесної і Ділової, буде вкоротці формально поданий до відома.

Плянування і праця

Про програмові плянування і працю звітували зокрема голови комісій: Зовнішніх зв'язків — д-р Степан Процик та Імпрезової — інж. Юрій Повстенко, оба з Вашінґтону.

Д-р С. Процик насамперед з вдячністю згадав про повну співпрацю і допомогу, яку він зустрічає з боку ряду кваліфікованих громадян, зокрема молодшого покоління. Для координації та систематичности праці плянується встановлення відповідального бюра, на ведення якого погодилася Наталка Слюзар. Заплянoвано і поступово здійснюється заходи для переведення відповідного переслухання в Конґресі ЗСА із свідченням свідків Великого Голоду. Свідчення плянується на вересень ц.р. Тоді теж буде влаштована відповідна до нагоди зустріч-прийняття в Конґресі. Приготовляється відповідний Меморіял в справі Великого Голоду для Уряду ЗСА та дипломатичних місій у Вашінґтоні. У міжнародних зв'язках посередничатиме піддержувана зорганізованим робітництвом ЗСА Федерація Волі, що складається з представників національностей, які були і є жертвами комуно-московського голокосту. Очевидно, що всі акції вимагатимуть відповідних видатків, про які мусить подбати КГК.

Інж. Повстенко звітував про започатковані вже заходи для влаштування відповідної маніфестації (про що звітував також д-р Процик) та концерту. Обі імпрези матимуть крайовий і всенародний характер, подібно, як це було з нагоди відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові 20 років тому. Маніфестація і концерт заплянoвані на неділю, 2-го жовтня ц.р. Багатолюдна маніфестація відбудеться під час дня та почнеться екуменічним Молебнем і відповідною церемонією біля пам'ятника Шевченкові. Опісля відбудеться демонстративний похід до приміщення совєтської амбасади з відповідною дальшою програмою. Великий і на можливо найвищому культурно-мистецькому рівні концерт відбудеться по полудні тієї ж неділі в репрезентативному Кеннеді Центрі, в якому є 2,700 місць, біля сотні з яких будуть зарезервовані для державних достойників та дипломатів.

Кошт заплянованих зовнішніх зв'язків, включно з організацією і веденням відповідного бюра, та маніфестації-концерту передбачається на кругло 100,000 долярів, тільки частину з яких можна буде покрити

(Продовження на стор. 3)

РЕҐЕН ВИКАЗУЄ ҐНУЧКІСТЬ

Вашінґтон. — Президент Роналд Реґен заявив у вівторок, 22-го лютого, що він готовий розглянути альтернативні пляни повної заборони американських і совєтських ядерних ракет середнього засягу в Европі, при умові, що буде зберігатися рівність між ЗСА і СССР.

Президент виступив з промовою на конвенції Американського Леґіону яка охоплювала широке коло питань міжнародної політики. Президент перший раз перечислив вимоги, які ставить його Адміністрація при зміні так званого нульового варіянту відносно ракет середнього засягу в Европі. Деякі лідери Західньої Европи просили Президента зробити деякі зміни в цьому проєкті.

Згідно з нульовим варіянтом, Совєтський Союз повинен ліквідувати всі свої ракети середнього засягу націлені на Европу і Азію, якщо НАТО відмовиться від свого пляну розміщення в Европі 572 американських ракет типу Першінґ-2 і кружляючих ракет.

Президент Реґен сказав, що нульовий варіянт „залишається найкращим і найморальнішим рішенням" переговорів, які відбуваються з Совєтським Союзом, але додав, що ЗСА „ведуть переговори в Женеві з доброю вірою і що наша пропозиція не є пропозицією, яку можна тільки прийняти або відкинути в цілості".

„Єдиною базою, на якій можна осягнути взаємне порозуміння, — сказав Президент, — це основа рівности прав і обмежень як для ЗСА, так і для СССР". Президент також повідомив, що він поручив Полю Нітце, керівникові американської делеґації на переговорах в Женеві, перевірити запропоноване рішення в рамках принципів, якими керуються союзники".

Офіційні представники Адміністрації президента Реґена ще раніше заявляли, що ЗСА готові розглянути будь-яку совєтську пропозицію.

Розглядають зміну еміґраційного закону

Вашінґтон. — В Палаті Репрезентантів і Сенаті після довшої перерви відновлено працю над зміною еміґраційного закону.

Урядові чинники були останньо втомлені довгими дискусіями на тему існуючого еміґраційного закону, які йшли в Палаті Репрезентантів і Сенаті та не довели до ніякого висліду.

Тепер речниками зміни є конґресмен Романо Л. Мазолі і сенатор Елен К. Симпсон, які надіються, що закон може перейти зовсім скоро тому, що всі члени законодавчих тіл є добре обзнайомлені з проблемою.

Палата Репрезентантів вже від 15-ох років старається знайти дорогу, щоб здержати нелеґальну іміграцію до ЗСА, але це така складна проблема, що не легко знайти правильну розв'язку. Є загально відомим, що більшість тих які нелегально приїздять до ЗСА, стараються тут знайти працю. Тому в осередку уваги обидвох членів законодавчих тіл, що тепер стараються поставити зміну закону на порядок дня, є спосіб кари для хлібодавців незаконних імігрантів. Вони пропонують, щоб такі хлібодавці були покарані грошовими карами, а то й ув'язненням. Розглядається також справа азилю для політичних втікачів і приміщень для тимчасових імігрантів, які приїздять на роботи. Найбільше однак непорозумінь викликує справа легалізації перебування на терені ЗСА мільйонів втікачів з інших країн. На підставі пропозиції зміни закону, вони мали б чекати п'ять років, щоб отримати горожанство і в тих роках не могли б користати з федеральної допомоги для бідних.

На підставі пропозиції Мазолі-Симпсона хлібодавці мали б доказувати в майбутньому, що їхні робітники є громадянами ЗСА або еміґрантами, які мають право перебувати на терені ЗСА. Асоціяція американських правників, яка мала минулого місяця свій річний з'їзд, виступила гостро проти того, щоб накладати на хлібодавців такі великі зобов'язання.

Ярузельскі заохочує робітників вступати до нової спілки

Варшава, Польща. — Шеф польської комуністичної партії і голова військової хунти генерал Войцех Ярузельскі обіцяв послабити новий закон про працю для того, щоб притягнути на свою сторону і в нові профспілки понад 8,25 мільйона робітників, що бойкотують нові профспілки, які уряд творить, щоб замінити ними заборонену вільну профспілку „Солідарність".

Ярузельскі, у воєму телевізійному виступі, першому від часу проголошення припинення військового стану в грудні минулого року, заявив районовій організації партії в Катовіцах, промисловому центрі на півдні Польщі, що 1,25 мільйона робітників вступили до нової профспілки.

Вільна профспілка „Солідарність" перед забороною в грудні 1981 року, коли був введений військовий стан, нараховувала понад 9,5 мільйона членів.

Ярузельскі признався, що його уряд все ще зустрічає впертий опір підпільної організації профспілки „Солідарність", заявивши: „Хоч основні вогнища її були знищені, а пляни і дії проти уряду соціялістичної Польщі викриті, хоч робочі люди стають все більше свідомими того, яку велику шкоду вони завдають контреволюційною опозицією, не зважаючи на це, протилежна сторона продовжує діяти".

Новий закон про працю спрямований на розбиття незалежного робітничого руху і підірвання сили „Солідарности", яку вона здобула, будучи всенародною федерацією, обмежуючи тепер нові урядові профспілки до окремих профспілок окремих фабрик можливо до 1984 року і далі.

У спробі притягнути тих, що стримуються, Ярузельскі сказав, що „надфабричні комісії" будуть дозволені, але він не сказав, коли і при яких умовах вони будуть створені.

Вміжчасі офіційне польське аґентство ПАП повідомило про угоду між урядом і Католицькою Церквою про справи, пов'язані з програмою і маршрутом для відвідин Польщі Папою Іваном Павлом II.

Речник кардинала Юзефа Ґлемпа, примаса Польщі, заявив, що подробиці відвідин Папи будуть опубліковані після зустрічі польських єпископів, які обговорять цю справу. Речник не подав дати зустрічі єпископів.

Я. Арафат маневруватиме далі

Альжир. — Речник Палестинської Визвольної Організації (ПВО) повідомив у понеділок, 21-го лютого, що згідно з рішенням Палестинської національної ради, плян президента Роналда Реґена про мир на Близькому Сході є неприйнятною основою для вирішення палестинської проблеми.

Він також заявив, що ПВО не дасть Йорданії уповноважень вести переговори з Вашінґтоном від її імені.

Одначе, як і очікували, рада, яка виступає в ролі парляменту ПВО, не відкинула пляну Реґена повністю. Це залишило Ясірові Арафатові, лідерові ПВО, деякі можливості для маневрування, якщо американська ініціятива зазнає деяких змін або виникнуть інші дипломатичні можливості.

З огляду на переважаючу думку серед членів ради проти американської ініціятиви більшість офіційних представників все таки вважає, що Арафатові вдалося перемогти крайніх лідерів ПВО, які намагалися відкинути повністю плян президента Реґена.

Не зважаючи на це рішення палестинської ради, яка складається з 350 представників палестинцілв з 90-ох країн, що зібралися в Альжирі, воно є певною перешкодою для ініціятиви президента Реґена. Офіційні представники Вашінґтону сподівалися, що ПВО дасть ясні уповноваження Йорданії вступити від її імені в переговори із ЗСА і, можливо, навіть з Ізраїлем. Рішення ради відносно пляну Реґена наступило після двох днів нарад при зачинених дверях політичної підкомісії цієї асамблеї, яка складається з вибраних делеґатів, а також лідерів вісьмох фракцій в коаліції ПВО.

Речник ПВО Ахмед Абдель Рахман сказав, що рішення політичної підкомісії щодо пляну Реґена та інших питань, які стояли перед ПВО після евакуації з Бейруту минулого літа, формально були схвалені повним складом асамблеї у вівторок, 22-го лютого.

Рішення, прийняті Палестинською національною радою, високі представники ПВО самі оцінюють як такі, що говорять „так і ні в один і той же сам час" плянові президента Реґена. Ці рішення заторкують цілий ряд питань, які стоять перед ПВО. Вони включають контакти з Ізраїлем, конфедерацію майбутньої Палестинської держави з Йорданією та відносини між парзизанською організацією та єгипетським урядом президента Госні Мубарака.

У світі

ЯПОНСЬКИЙ ПРОФСПІЛКОВИЙ діяч Мотофумі Макіда, який недавно відвідав Китай і мав розмови з високопоставленими офіційними особами Китаю, включно з генеральним секретарем комуністичної партії Гу Яобанґом, сказав, що Гу Яобанґ сказав йому про звільнення 85-літнього Є Чієн-їнґа, дотеперішнього голови держави у зв'язку з поганим станом здоров'я. Тимчасовим головою держави стане колишній посадник Пекіну 80-літній Пенґ Чен, поки всекитайський національний конгрес не вибере нового голову або затвердить Пенґ Чена на постійного.

ІЗ СТОЛИЦІ ГРЕЦІЇ Атен повідомили, що в понеділок, 21-го лютого туди приїхав прем'єр-міністер Совєтського Союзу Ніколай Тіхонов. На летовищі в Атенах Тіхонова зустрічав прем'єр-міністер Греції Андреас Папандреу та інші високі особи грецького уряду. Папандреу на протязі свого 18-місячного перебування при владі не раз проявляв свою підтримку деяким аспектам совєтської закордонної політики, включаючи підтримку совєтського пляну контролі над озброєнням. Тіхонова прийшли зустрічати також товпи комуністів з гаслами: „Вітаємо прем'єр-міністра миру".

ПРЕЗИДЕНТ ФІЛІППІН Фердінанд Маркос заявив у понеділок, 21-го лютого, що теперішній прем'єр-міністер Філіппін Сезар Вірата правдоподібно стане його наступником. Маркос, якому 65 років, сказав в інтерв'ю, що, якщо він помре або захворіє, перед тим, як скінчиться його президентура в 1987 році, прем'єра підтримає кабінет, армія і його дружина Імельда Маркос. У такому випадку 10-членна комісія, яку очолює прем'єр-міністер буде виконувати фунції президента аж до виборів.

БЮРО ПОГОДИ ЛИВАНУ повідомило, що в п'ятницю, 18-го лютого, на Ливан налетіла снігова буря, якої ця країна не знала за всю свою історію. В бурі загинуло щонайменше 38 осіб. Гелікоптери американських військ для підтримання миру в Ливані приєдналися до рятування сотень і тисяч людей, яких незвичайна буря застала на дорогах, у відкритому полі і домах. Найгіршою була ситуація на дорозі з Бейруту до Дамаску в горах на схід від Бейруту. Уряд Ливану попросив американську морську піхоту та італійські відділи з міжнародного корпусу для втримання порядку в Ливані прийти з допомогою потерпілим від сніговії, але сирійські війська відмовилися пустити ці відділи на територію під сирійською контролею. Але наступного дня вони таки допустили американські гелікоптери.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subsc 'ption: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Криза американсько-ізраїльських відносин

Криза в американсько-ізраїльських відносинах почалася від часу, коли ізраїльські воєнні літаки збомбардували атомовий реактор в Іраку і коли ізраїльська армія окупувала велику частину Ливану минулого року.

Після довших зусиль Америки і її европейських союзників, передусім Франції і Італії, доведено до закінчення воєнних операцій і примушено Палестинську Визвольну Організацію (ПВО) забрати всі свої збройні частини з Ливану. З рамени ОН вислано до Ливану американські, французькі і італійські збройні частини для „збереження миру" в цій трагічній країні. І хоч на це погодився новий уряд Ливану, — Ізраїль і ПВО — прийняли його із певного роду скептицизмом.

Більш того, не зважаючи на гострі пересторогі і напімнення зі сторони Америки, уряд Монахема Беґіна далі приказує будувати нові жидівські селища-містечка по західньому боці ріки Йордану, знаючи добре, що це є проти настанови Америки і її союзників, як теж проти цілого арабського світу, який стремить до встановлення незалежної палестинської держави на тих же територіях.

Щобільше, президент Реґен також намагається переконати деяких поміркованих лідерів арабських країн, а головно Йорданії і Савдійської Арабії, щоб вони визнали незалежність Ізраїля та його право на самостійне існування. Але обидві ці арабські держави співпрацюють з Америкою і не погоджуються із екстремною політикою ізраїльського уряду під проводом Беґіна.

Як відомо, від самого початку існування Ізраїля, від 1948 року, Америка не тільки є вірним союзником Ізраїля, але також стала протектором жидівської держави. І це не лише тому, що в цьому допомагають мільйони американських жидів, але також тому, що Америка вірить в право жидівського народу на свою власну незалежність. За останні тридцять п'ять років Уряд ЗСА інвестував грубі більйони долярів у мілітарно-економічну розбудову Ізраїля, не беручи до уваги грубих мільйонів долярів, що їх висилають щорічно американські жиди на допомогу Ізраїлеві.

Американська зброя, вишкіл ізраїльських старшин, летунів, моряків тощо, причинилися до цього, що ізраїльські збройні сили перетворилися у потужну модерну армію, яка виявила свою блискучу бойоздатність у бойових діях проти сирійців із їх совєтським узброєнням і узброєних палестинців.

Дійшло до цього, що у Вашінґтоні компетентні чинники серйозно застановляються над стриманням усякої допомоги Ізраїлеві аж поки ізраїльські збройні сили не заберуться з Ливану.

На днях, секретар оборони Каспер Вайнберґер відкинув пропоновану угоду з Ізраїлем в справі інформацій про конфлікт в Ливані, які ізраїльська армія хотіла передати Урядові Америки. Каспер Вайнберґер мав заявити — напевно в порозумінні з президентом Реґеном — що така угода на довгий час, зв'язала б Америці руки, накинувши зобов'язання супроти Ізраїля. А на це Вашінґтон не хоче погодитися, тому, що Уряд ЗСА не має довір'я до теперішнього уряду Беґіна.

Недавно відомий коментатор „Ню Йорк Таймсу" Вілліям Сефайр — взяв на мушку прицілу сенатора Джана Ґлена з Огайо, за його заяву, що, на його думку, Ізраїль повинен запровадити мораторіюм на нові селища по західньому боці ріки Йордану, що є проти теперішньої політики Беґіна. Треба додати, що Джан Ґленн, колишній американський астронавт, є великим приятелем Ізраїля, одначе він напевно затривожений будуччиною американсько-ізраїльських відносин, які значно погіршилися в останньому часі.

Відносно політики Беґіна американське жидівство поділене: велика більшість не поділяє радикальної політики Беґіна і, на думку цієї більшости, Беґін повинен уступити зі свого посту.

Проте в останньому часі, рекомендації урядової слідчої комісії ізраїльського уряду, які приписали вину нелюдської масакри палестинських втікачів генералові Шаронові та трьом військовикам, як і також суворо осуджують Беґіна за його „байдужу" поставу до цього жахливого злочину, в деякій мірі регабілітують уряд Ізраїля в очах світової публічної опінії.

Володимир Душник

РУСИФІКАЦІЙНА ПОШЕСТЬ НАВІСТИЛА І ЕСТОНІЮ

Згідно з повідомленням у не-комуністичній фінській газеті, комуністична партія Естонії, на доручення чи приказ Москви, видала тайні інструкції для ряду естонських організацій, щоб у них поступово і послідовно ввести російську мову в Естонії, для евентуальної русифікації Естонії.

Ці інструкції подав фінський часопис „Ільта-Саномат", друкуючи тайні обіжники з 19-го грудня 1978 року, що їх підписав шеф естонської комуністичної партії Карл Вайн. Згаданий часопис додав, що ці інструкції мали бути під ключем, але тим чи іншим способом вони дійшли до відома естонських еміґрантських груп у Швеції.

Інструкції мали вислати довірочно до всіх обласних комітетів, організацій молоді, колгоспів і робітничих юній.

У документі говориться, що російську мову треба ставити на першому місці, почавши від дитячих садків до інституцій вищого образування, у всіх секціях культурного життя, а особливо на вишкільних курсах учителів.

Кожна з тих інституцій мусіла прийняти зобов'язання — дати першенство російській мові між академічними вимогами для студіюючої молоді.

Цей документ викликав серйозне затривоження серед естонської еміґрації (як і раніше литовців, лотишів, білорусів і українців), бо ціль Москви ясна — мовна й культурна русифікація усіх неросійських народів у СССР, без уваги на те, що їм надано „пропаґандивну форму союзних республік".

Недавно одинадцять естонських дисидентів вислали листа до фінського народу, в якому протестують проти совєтських плянів Совєтського Союзу будувати нову торговельну пристань біля Талліну, естонської столиці. На думку тих же дисидентів, цей проєкт передбачає понад 100,000 нових робіт, з яких величезний відсоток припаде спровадженим росіянам. Тим робом відсоток естонців у їхній столиці впаде до 35 відсотків, бо 65 відсотків населення столиці творитимуть росіяни.

Тепер естонці творять лише 53 відсотки населення естонської столиці, а всього 63 відсотки цілої Естонії, яка має 1.5 мільйона населення.

Нюйоркський консервативний щоденник „Ню Ворлд", пишучи про ці справи, покликається на заяву Пола Саара, заступника президента Естонського американського національного комітету, який заявив, що ціллю московської політики є вбити національне почування в естонському народі. Всі офіційні документи в Естонії є писані російською мовою, як теж назви вулиць є вже двомовні; звичайно напис по-російськи є вгорі, а напис меншими буквами, по-естонськи є внизу.

Мимоволі пригадується стаття Александра Солженіцина у „Форрейн Афферс", у якій він обороняв вживання російської мови по всіх „союзних республіках" СССР, не добачуючи в цьому жадних виявів русифікації, а прямо — „практичний засіб порозуміння". Це його твердження ніяк не можна приписувати на карб його наївности, а прямо — це його оборона російської культури і його намір переконати західній світ, що російська мова не є інструментом російського імперіялізму.

Естонці і інші неросійські народи в СССР зовсім слушно засуджують таке думання письменника, бо вона саме і є випливом традиційного російського імперіялізму.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Концерт творів Леоніда Вербицького

Дня 26-го січня у Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку відбувся концерт творів Леоніда Вербицького при співучасті естрадної співачки Евеліни Белюць, якій акомпаньював на фортепіяні сам композитор.

Цей вечір стягнув багато публіки, яка тепло і щиро вітала наших земляків.

У цьому першому концерті його творчости Л. Вербицький представив себе композитором легкого, розвагового жанру.

У його піснях зразу помітне природне відчуття музики, творчий хист і багату фантазію. Його вокальні твори, що є під впливом нашого фолкльору, переважно побудовані на головних гармонічних функціях, сприймаються легко і доступно. Більш хроматики уживає композитор в піснях джезового типу з енерґійним синкопованим ритмом. Простота форми, гармонічної мови і фактури поєднується з його умінням проникнення в настрої поезії. Головно в його романсовій ліриці Л. Вербицький виявляє його диманічну активність. Відповідно до тексту він знаходить темні чи ясні звукові барви, з чого видно в нього винахідливість мелодики.

Л. Вербицький із запалом акомпаньював до своїх пісень і навіть сам заспівав безпретенсійно і приємно тужливу пісню про чорні очі.

Талановита співачка і гарна поява на естраді Евелін Белюць вміє себе пристосувати до стилістичних особливостей пісень легкого жанру. Її звучний голос вона підпорядковує нюансам емоційної схвильованости. Виразність дикції, природно пов'язана зі співом, дають образ вокального мистецтва, до якого непотрібно надмірної жестикуляції. Е. Белюць і без того є любимцем публіки, з якою співачка скоро нав'язує контакт.

Наша концертова співачка Ія Мацюк-Грицай провадила цей вечір жваво і цікаво.

Концерт творів Л. Вербицького дав нам перекрій його пісень легкого жанру. Але він має серйозні інструментально-вокальні композиції більших форм, якими ми дуже зацікавлені і очікуємо концерту з творами Леоніда Вербицького.

Дарія Гординська-Каранович

Іван Гвать

ПОМОЖІМ ПРИПИНИТИ ВАНДАЛІЗМ

(У Польщі й надалі руйнують українські святині)

I.

Не треба великих тонкостей сприймання поетичного слова, щоб зрозуміти зміст цієї поезії визначного польського поета Є. Герасимовича. Поет плаче сльозами десяток тисяч українців у Польщі за їхніми святинями. А сльози тих віруючих зливаються в потік сліз, що „пливуть святим, як блискавка засвітить" у напівзруйнованих українських церквах у сучасній Польщі, бо нікому латати дах, бо в церкві пусто.

Свій вірш Герасимович писав десь з початком 60-их років (переклад диви: „Наша культура" ч. 8, 1961), але, на жаль, його зміст надалі актуальний. І нині, 20 років пізніше на Лемківщині, на Перемищині „догоряють", розвалюються українські дерев'яні церкви.

Ще 1957 року польський мистецтвознавець, Р. Бриковський подав дані про те, що від 1939 року знищено на території, яку віками заселяли українці, — 164 церкви. „Засадничо цілий тягар знищень, — відмічав Бриковський, — припадає на роки 1949-1956", отже їх знищено в часі, коли про існування українців у Польщі вперто мовчалося.

„Дотеперішні втрати, — заключав 1957 року Бриковський, — на цих теренах не лише господарського чи культурного порядку, але передусім моральні втрати і так на них треба дивитися. Лемківщина, це терен, на якому зустрічалися окремі світи, західній і східній. Тут відбувалася синтеза Сходу і Заходу, що дістала своє оформлення в оригінальній архітектурі лемківських церков... Цю спадщину треба було зберегти, а не руйнувати її" („Охрона Забиткув", ч. 2, Варшава 1957).

А хто ж їх руйнував? Руйнувало населення, співгромадяни українців, віруючі-католики. Руйнували представники адміністративної влади на цих теренах, руйнували і деякі представники римсько-католицького клеру (диви про це: „По Просту", 23-го вересня 1956). А мовчанка уряду та представників Епископату Польщі була також допомогою для руїнників!

„Я боронила (в Сяницькому повіті) руйнування церков, з цього приводу мене обвинувачено, 1. в ідеалістичних поглядах, 2. в політичній акції, 3. в релігійності, 4. в діяльності шкідливій для господарських інтересів повіту (бо церкви мали бути або зруйновані, або перемінені на маґазини). Під кінець погрозили, що виженуть за межі повіту". Ось, сповідь історика мистецтва, опублікована в газеті „Пшеґльонд культуральни", ч. 35, 1956.

Здавалось би, що після цих та подібних інших виступів на сторінках преси в роках 1956-57, дикі звичаї нищення українських святинь у Польщі буде припинено. Здавалось, що десять років після війни — досить часу, щоб дійшло до опам'ятання, щоб почала зникати ненависть до українців — „вредних людей" („Політика", 8-го січня 1983 року.

Та ні! 1967 року знову мова про катастрофальний стан українських дерев'яних церков (диви „Тиґоднік повшехни", 1-го жовтня 1967). А на сторінках „Політики" 1971 року Р. Бриковський знову пробує промовити до розуму чи радше до совісти католицької нації, що досить руйнування, замість нього зберігаймо! Однак, видно, даремно. Бо ось, в серпні 1981 року знову стаття у „Тиґодніку повшехним" (23-го серпня 1981) з приводу виставки в Кракові „Бєщадське реквієм", предметом якої були фотографії окремих церков на Лемківщині, що їх зруйновано протягом 1980 року.

Чи ж таке можливо? Як же це так, що в католицькій країні (хоч і під комуністичним керівництвом), — в країні, мешканці якої на протязі віків створили непересічні культурні шедеври й гордо заявляють, що вони є часткою західньоевропейської цивілізації та культури, нині, в мирний час, з таким неймовірним недбальством (і зухвальством) відносяться до культурної спадщини своїх співвітчизняників — українців?! Адже ж ці дерев'яні церкви є часткою культури Польщі, в межах якої віками жили й живуть ці „прості хлопи", які будували собі святині, щоб в них молитись до того ж самого Бога тільки що іншою мовою.

Котра ще країна в Европі, за винятком Совєтського Союзу та Альбанії, так відноситься нині до культурної спадщини своїх співгромадян з минулого?

Ставимо це питання не без причини. В січні цього року на сторінках української варшавської газети „Наше слово" надруковано статтю повну розпуки, в якій автор дописує список поруйнованих недавно українських дерев'яних церков у Польщі:

„У цьому ж 1980 році розібрано (в рамках „естествування терену") церкви в Крецові (дерев'яна, з 1784 року в оцінці міністерства культури і мистецтва 1977 року стан церкви був середній, рекомендовано перенести її до скансену) і в Розпуті (дерев'яна, з 1865 року), в 1979 або 1980 році остаточно розібрано церкву в Старому Селі (дерев'яна, з 1640 р.), може ще тепер „догоряє" церква в Трійці (дерев'яна, з 1792 року). Це тільки декілька прикладів". А далі сумні „пророцтва" автора статті:

„Дуже цінна сакральна будівля Брусні Новому (дерев'яна, з 1676 року), може завалиться ще в цьому році. Це саме з церквою в Дудинцях (дерев'яна, з 1802 року)... Не знаю, чи ще стоять цього типу храми в Корчмині (дерев'яний, з 1658 року) і в Тенятинськах (дерев'яний, з 1754 року, в Лукавцю (дерев'яний, з 1701 року) може ще постояти два-три роки, а в Горайці (дерев'яний, з 1764 року) та залишені без жадної опіки святині в Змиєвиськах (дерев'яна, з 1782 року і Вільці Змиївській (дерев'яна, з 1896 року)... Під загрозою є небагато більше церков".

Так мається справа з українськими архітектурними пам'ятками в сучасній Польщі. Їй Богу, не лізе в голову, що таке діється саме Польщі, бо працю польських реставраторів архітектурних пам'яток хвалять собі західні німці й радо запрошують польських спеціялістів до себе. Йдеться про свідоме руйнування українських святинь! Даймо ще слово авторові статті в „Нашому слові":

„Чому ніхто не пише, не робить виставок про те, що можна назвати свідомим нищенням пам'яток матеріяльної культури українців теперішніми користувачами більшости церков — латинськими парафіями... Подивіться на сакральні пам'ятки у Варі, Обаримі, Крам'яній. Кому перешкоджали їхні бані? Нові користувачі замінили їх на якісь „космічні" конуси.

(Продовження буде)

Чи знаєте Ви?

Співак, композитор, драматург

Важко сказати, як склався б життєвий шлях Семена Гулака-Артемовського (1813-1873), відомого в майбутньому українського співака, композитора, драматурга, коли б на його шляху не зустрівся видатний російський композитор, родоначальник російської клясичної музики Михайло Іванович Ґлінка (1804-1857).

Бувши учнем Київського повітового училища, Семен Остапович характеризується в 1825 році: „...поведінки чесної, старанності неослабної, успіхів чималих", в 1826 році: „...здібностей добрих, лінивий і ледар, успіхів малих", в 1830 році: „поведінки чесної, здібностей не худих, але по ледарству рідко з'являється в училище".

І... підлітка виключають з училища. Пізніше, в 1837 році, коли Гулак-Артемовський учився в Київській духовній семінарії, М. Ґлінка, призначений, капельмайстром придворної співацької капелі в Петербурзі, відправився в пісенний край на Україну, шукати хлопчиків-співаків для поповнення капелі. Проте, найбільш цінною знахідкою був аж ніяк не хлопчик, а володар чудесного баритона, який вчився в Київській духовній семінарії, 24-літній Семен Гулак-Артемовський. З великими труднощами Ґлінці вдалося вмовити місцеві власті відпустити „хлопчика" в столичну капелю, а директорові останньої „забув" своєчасно повідомити про свою знахідку, тому що він вирішив підготувати із талановитого юнака оперного співака. Подолавши безліч перешкод, пройшовши школу М. Ґлінки, Гулак-Артемовський став прекрасним співаком (співав в російській оперній трупі в Петербурзі та у Великому театрі) і відомим композитором. Він написав багато водевілів, пісень і комічну оперу „Запорожець за Дунаєм", яка заклала основу українського клясичного мистецтва.

Дотепні відповіді

Відомо, що видатний український поет і художник Тарас Шевченко (1814-1861) був дуже знахідливим чоловіком.

Коли Шевченко був на засланні, княжна Репніна, з сім'єю якої він був дружний, прислала йому листа. В листі вона просила: „Тарасе Григоровичу! Напишіть, як ви живете?" Тарас прочитав листа, взяв олівець, фарби й швидко під цими словами Репніної на її ж листі намалював себе в шинелі, згорбленого, замученого, а поруч солдата з нагаєм у руці, що шматував його по спині, підписав: „Отак, як бачите" і відіслав його Репніній.

Перебуваючи в Яготині у Репніних, Тарас Шевченко користувався загальною увагою, як відомий уже в

(Продовження на ст. 3)

Михайло Лоза

ПАМ'ЯТІ ТЕТЯНИ З КНЯГИНИЦЬКИХ—ДУШЕНКО

II.

Гімназію (очевидно, румунську) Т. Княгиницька відвідувала в Чернівцях. Там жила вона на станції в одної німецької родини, де мала можливість поглибити своє знаня німецької мови, а також пізнати твори німецької літератури. В гімназії вивчала вона румунську, французьку, англійську і частинно американську літератури. До цього числа літератур можна ще додати староримську літературу, яка подавалася разом із латинською мовою. Від учительки румунської літератури Тетяна засвоїла собі знання версифікації і поетики. Засвоєння цих знань дуже придалося Тетяні для її власної поетичної творчости. Вже як учениця гімназії Т. Княгиницька почала пробувати свого пера. Писала вірші румунською мовою під впливом румунського лірика Емінеску (Mihail Eminesku жив у роках 1850-1889. Студіював у Берліні і Відні. Був під впливом німецького філософа Шопенгавера). Писала і по-українськи та по-німецьки. За одно оповідання для дитячої сторінки німецького журналу дістала грошову нагороду. Писані українською мовою твори були друковані в 30-их роках, частково в Коломийському „Світі молоді", частково в Чернівецьких виданнях, а саме: в альманахові газети „Самостійність", в журналах „Самостійна думка", „Ластівка". Відомості про українську літературу здобувала самотужки з книжок власної бібліотеки, а також з бібліотеки Українського Народного Дому в Чернівцях. Передплачувала журнал „Вісник", що виходив у Львові за редакцією д-ра Дмитра Донцова. З „Вісника" пізнала друковані у ньому твори О. Ольжича, Олени Теліги, Євгена Маланюка. Олекси Стефановича та інших. (Склалося так, що Олекса Стефанович, по роках, замешкав у домі Душенків в Баффало). Цікавилася українською народною творчістю. На жаль, призбирані нею народні пісні пропали в часі воєнного лихоліття.

Тетяна Княгиницька закінчила гімназію у 1933 році. Згідно з румунською шкільною системою, абсольвенти румунської гімназії діставали титул бакалавра. Такий титул отримала й Т. Княгиницька.

По завершенні середньої освіти Т. Княгиницька виїхала до Букарешту на вищі студії. Студіювала рівночасно правничі науки і малярство. Можна сподіватися, що на вибір правничого факультету мав вплив батько, а студіям образотворчого мистецтва Т. Княгинецька присвятилася за голосом власної душі. Слід відмітити, що малярські здібності проявила вона вже в середній школі і деякий час вчилася малярства приватно. Юридичні студії закінчила Т. Княгиницька в 1937 році, осягнувши ступінь маґістра. Студії образотворчого мистецтва потривали один рік довше.

В часі університетських студій Тетяна Княгиницька була членом українського студентського товариства „Буковина". Жила близько з родиною Русових (Юрій і Наталія). Часто бувала в їх домі на літературних чи, просто, на товариських вечорах. Від Русових скористала як у літературному, так і в малярському відношенні. Від Наталії Русової навчилася декоративного малярства. після німецько-польської війни до Букарешту прибув д-р Дмитро Донцов. Він часто бував у домі Русових, і таким чином Т. Княгиницька мала можливість познайомитися з ним.

Тетяна Княгиницька мала в пляні робити докторат із права, але війна перешкодила цьому плянові. До освіти Тетяни Княгиницької слід зарахувати знання мов. Крім української, знала вона такі ще мови: румунську, німецьку, французьку і англійську.

Коли в 1940 році большевики „визволили" Буковину, Т. Княгиницька виїхала до Букарешту, а згодом до Німеччини, до Берліну. В Берліні жила вона від 1941 до 1945 року. Батьки Тетяни залишилися у Заставні, не уявивши собі того лиха, що його принесла з собою совєтська влада. Побачивши большевиків зблизька, рішили покинути Заставну і переїхати до Німеччини. Жили біля міста Бресляву. В 1942 році виїхали до Самбора в Західній Україні, де д-р Дмитро Княгиницький отримав посаду судового радника. Великим ударом, що його родині Княгиницьких завдала війна, була смерть сина Олександра. Як румунський підданий відбував він військову повинність у румунській армії. Брав участь у війні з Совєтським Союзом, яка, як відомо розпочалася 22-го 1941 року. Згідно з повідомленням румунського військового командування, Олександер Княгиницький згинув 28-го вересня 1941 року.

В 1943 р. Тетяна Княгиницька одружилася з Степаном Душенком, якого пізнала в Берліні. Вінчання відбулося у Львові. Слід додати, що в 1943 році Т. Княгиницька перебувала деякий час в Галичині, в Самборі з батьками. Після одруження Душенки вернулися до Берліну, Степан — скоріше, Тетяна — дещо пізніше. В 1944 році до Берліну переїхали й батьки, щоб не попасти в руки большевикам, які займали Галичину.

В часі перебування в Берліні Т. Княгиницька-Душенко працювала секретаркою в товаристві „Українська Громада", а деякий час була особистою секретаркою гетьмана Павла Скоропадського. Була бібліотекаркою Вищого Проводу Гетьманського Руху. Співробітничала у редаґуванні Німецько-Українського Словника. На початку 1945 року, коли творилася Українська Національна Армія, Т. Душенко працювала ще в одному з відділів генерального штабу ген. Павла Шандрука.

У вільних від обов'язкової праці хвилинах займалася писанням і малюванням. Намальований в тому часі портрет Павла Скоропадського згорів в час бомбардування Берліну. По роках, коли Душенки замешкали уже в Баффало, ЗСА, Тетяна намалювала ще один портрет гетьмана Павла Скоропадського, і цей портрет зберігається в Українському Музеї в Чикаго. В Берліні Т. Душенко поглиблювала своє знання малярства в ділянці іконографії. Лекції брала в учительки іконографії Тетяни Косинської. Для заокруглення розділу про малярство Тетяни Княгиницької-Душенко додам ще кілька інформацій. Серед картин Тетяни переважають олійні картини. За ними йдуть акварелі. Радо малювала квіти, рідко вдавалася до краєвидів. Картини Т. Княгиницької-Душенко можна було оглядати на кількох виставках. Дебютувала вона на виставці, влаштованій Асоціяцією Незалежних Українських Мистців (АНУМ) в 1943 році у Львові.

(Продовження буде)

Монумент-мавзолей мученикам за волю України у Вашінгтоні

Американська Корпорація Сідер Гилл Меморіял Парк врешті прийняла проєкт будови „Монументу-Мавзолею, присвяченого мученикам за волю України у формі величного пам'ятника височиною майже 10 поверхів. Перед цим майже два роки тривали студії й переговори, що їх вела невелика група українських ентузіястів, яких духово й морально підтримував о. Степан Шевель, ЧСВВ, настоятель українського католицького собору Св. Родини, і о. Йосиф Денищук, ЧСВВ, з того ж собору, та Корпорація Сідер Гилл Меморіял Парк. Переговори закінчилися успішно.

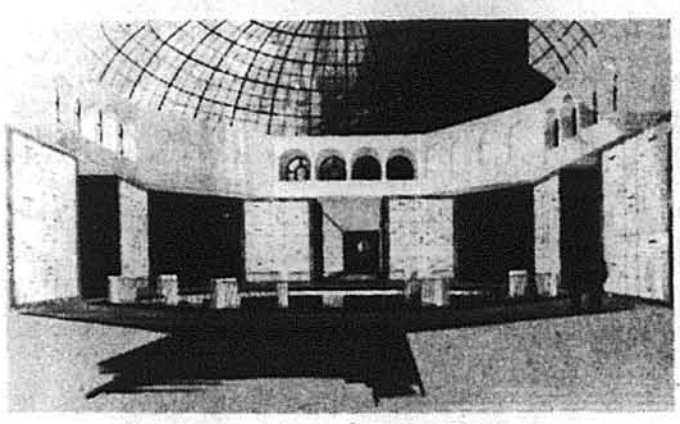
Монумент-Мавзолей буде збудований у візантійському стилі (найбільш поширеному у Східній Европі), зручно поєднаному з модерною архітектурою цивільним інженером Миколою Андреадісом, який є і автором цього проєкту. Архітектурну й інженерно-будівельну працю виконає Макс С. Кеннон Архітектурна асоціяція з Атланти, Джорджія, а саму будову—МекКласкі Мавзолейна Асоціяція.

Пам'ятник—Мавзолей буде мати 98 фітів височини. Ширина його будови-крил із півночі на південь і зі сходу на захід буде 235 футів. У будові — крилах Пам'ятника-Мавзолею міститиметься 7,680 похоронних крипт (приблизно для 3,000 родин). У восьмигранній центральній секції Монументу—Мавзолею (98 футів височини і 90 футів у діяметрі) міститимуться: меморіяльно-пам'яткова заля, каплиця, вівтар, а також вічний вогонь, присвячений мученикам і борцям за волю й незалежність української нації. Сама будова буде виконана в залізобетоні. Ззовні і всередині крила будуть облицьовані синім і жовтим південноамериканським гранітом. Великий купол-баня буде з жовтого акрилику у металевій рамі і матиме природні освітлення. Внутрішні стіни меморіяльної залі та каплиці будуть удекоровані мистецькими творами, що відображуватимуть боротьбу й терпіння українського народу в його боротьбі за волю.

Першою буде збудована північна частина. Віцепрезидент МекКлескі Мавзолейної асоціяції Макс С. Кеннон писав до М. Андреадіса: „Ми у МекКлескі перебуваємо у мавзолейному бизнесі вже 22 роки і за цей час конструювали мавзолеї у 38 стейтах. Дотепер ми збудували майже 450 структур. Спираючись на цей досвід, я можу посвідчити, що цей Монумент-Мавзолей буде вирізнятись над усіми як своїм естетичним виглядом, так і якістю структури. Ми вважаємо для себе честю і приємністю співпрацювати з вашою групою для будови ще одного чудового архітектурного пам'ятника в районі столиці Вашінгтону".

Пам'ятник-Мавзолей—унікальна будова за значенням і красою, багатомільйоновий проєкт--буде збудований на секції „Ф" українського національного цвинтаря в Америці, серед чудової природи. Головний вхід до цієї хрестоподібної будови буде при 4111 Пенсильванія Авеню, Південний Схід, Вашінгтон, Д.К. (Зазначимо, що Капітоль розташований при Пенсильванія Авеню ч.1).

Монумент-Мавзолей мученикам за волю України забезпечить королівське місце поховання, але коштуватиме приблизно на 50 відсотків дешевше, ніж звичайне поховання у землі, крім того, він буде ще однією українською видатною пам'яткою у столиці З'єднаних Стейтів Америки.

Вид на внутрішню частину Мавзолею

РАДІОСТАНЦІЯ МАРКСИСТСЬКИХ повстанців у Ель Сальвадорі повідомила, що розшукуваний американський журналіст 30-річний Майкел Луган з Блумінґтону, Індіяна, і два шведи, знаходяться в руках повстанців і їхньому життю нічого не загрожує. Радіостанція навіть дозволила М. Луганові виступити особисто. Всі троє були захоплені марксистами 15 миль від Сан Сальвадору.

Комітет...

(Продовження зі стор. 1)

прибутком з квитків вступу на концерт. Про покриття всіх видатків, включно із заплянованими публікаціями, мусить подбати Фінансова комісія, відкликаючись до патріотичної свідомости всієї громади.

В дискусії над звітами і плянами висловлено багато оптимізму, і навіть ентузіязму щодо плянів та їх здійснення. Заплянованi акції вважаються тим „Великим Дзвоном", гомін якого у 50-ту річницю найбільшої трагедії українського народу та найбільшого злочину його комуно-московського гнобителя повинен зрушити сумління кожної людини і не тільки українського роду.

Всенародний характер КГК

Під час дискусії над звітом голови КГК проф. д-ра Стерча заторкнено і вияснено також всенародний характер цього Комітету, як про це свідчить також його передісторія. Почалося від того, що Первоієрарх УПЦ в ЗСА, Блаженніший Митрополит Мстислав, уже п'ять років тому на прохання та з ініціятиви Демократичного Об'єднання бувших репресованих в Совєтському Союзі (ДОБРУС) скликав громадські наради, в результаті яких був обраний Підготовчий комітет для підготови тієї „згадки самим і пригадки іншим" совєтського голодоморства в Україні та вшанування його жертв. В дальшому під час дискусії згадано, що установчі всегромадські наради в січні ц.р., в результаті яких оформлено Крайовий Громадський Комітет, скликав Блаженніший Митрополит Мстислав з ініціятиви Комітету за правопорядок в УККА — про що згадав Блаженніший Митрополит під час установчих зборів, — але оформлений тими зборами КГК сам по собі є окремою суверенною організацією „ад гок" — для спеціяльної мети, для тієї „згадки і пригадки" Великого Голоду та його жертв, і це все. Для окреслення характеру КГК наведено в дискусії паралелю з Комітетом Пам'ятника Шевченкові у Вашінгтоні: саму ідею побудови пам'ятника піддав проф. Іван Дубровський, ініціятиву в цій справі перебрав та поробив рішальні для справи початкові заходи, включно з законними, Український Народний Союз і на його рекомендацію УККА скликав громадські наради, в результаті яких оформлено цілком окремий і незалежний Комітет Пам'ятника Шевченкові, який цю ідею й ініціятиву успішно завершив. Однодушним побажанням усіх дискутантів було таке саме ставлення справи із всегромадським і незалежним характером КГК.

Закінчення нарад

На закінчення нарад, які тривали три з половиною години, голова Комітету проф. Стерчо ще поінформував про його листа з пропозицією співпраці до теперішнього УККА та радше відмовну відповідь екзекутивного віцепрезидента УККА ред. Ігната Білинського, як і про ряд інших, переважно адміністраційних справ. Він зокрема згадав, що двері КГК широко відкриті для всіх, хто бажає спільно „згадувати і пригадувати" найбільшу трагедію українського народу та найбільший злочин його гнобителя, і вшанувати жертви того злочину.

На бажання всіх учасників нарад збори КГК відбуватимуться останньої суботи кожного місяця, а голови поодиноких комісій повинні пересилати голові Комітету щодва тижні письмовий звіт з діяльности цих комісій.

На цьому наради закінчено.

Чи знаєте...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

той час український поет і відомий художник.

Якось один гість Репніних, що ставився з погордою до недавнього кріпака, знайомлючись із Тарасом Шевченком, подав йому мізинець. Шевченко весело відповів: „Ой, та навіщо ж мені так багато? Нате вам півпальця здачі" — і простяг йому дулю.

Композитор робить переклад „Одіссеї"

У 1875 році український композитор Петро Ніщинський (1832-1896), автор Вечерниць (вставної композиції до п'єси Шевченка „Назар Стодоля"), багатьох пісень для хору, романів, обробок українських народних пісень, захворів на очі. Мало що йому доводилося терпіти сильний біль, його мучила загроза сліпоти.

Вимушена бездіяльність важко впливала на нервову систему Петра Ніщинського, який все своє житя працював. І він знайшов порятунок. Перебуваючи замолоду в Греції, Ніщинський захоплювався „Іліядою" та „Одіссеєю" Гомера і мріяв їх перекласти. Чому б не здійснити свою мрію? І він спитав у зятя, який недавно скінчив духовну семінарію:

— Ще не забув читати по-грецьки?

— Та ні, Петре Івановичу.

— Ну, як не забув, то бери „Одіссею" – там на полиці лежить — і читай мені.

Видужавши, Петро Ніщанський взявся за перо і занотував строфи, які тримав у пам'яті.

На початку дев'яностих років у Львові під псевдонімом Петро Байда він опублікував свій переклад „Одіссеї".

Любов до книги і вимогливість до правопису

Сучасники українського письменника Івана Франка (1856-1916) одностайно твердили, що Франко був дуже грамотною людиною, багато читав і ніколи не розлучався з книгою. У зв'язку з цим згадували не один характерний випадок.

У травні 1886 року Іван Франко приїхав до Києва, де мав одружитися з Ольгою Хоружинською. І ось настав цей важливий для Івана й Ольги день. Вінчання мало відбутися в церкві при Колегії Галагана, де зупинився Франко. Прибули родичі, друзі. Молода одяглася у весільне вбрання. Все було готове. Не з'явився тільки молодий. Пішли його шукати і знайшли в кабінеті за читанням і переписування якогось вірша Франко не звернув спочатку уваги на прибулих. Тоді йому нагадали, що пора й про урочистий час згадати. Схаменувшись, що він забув підготуватися до вінчання, Франко тільки тепер одягнув фрак і пішов до церкви.

Якось друзі письменниці Уляни Кравченко, які знали, що вона дуже любила Івана Франка, спитали її, коли вона вже була в похилому віці:

— Хіба ви не мали ніколи нагоди сказати виразно Івану Яковичу, що ви його кохаєте?

— Мала і не одну. Лише він не мав часу мене слухати.

— Чому ж ви йому не написали листа?

— Я боялася, що він почне виправляти в ньому мову та правопис.

Неприязність до фальшу

Український композитор, піяніст, хоровий диригент, основоположник української національної музичної школи, автор восьмох опер („Наталка Полтавка", „Тарас Бульба" та інші), багатьох вокальних творів (в тому числі цикл „музика до Кобзаря" Шевченка), обробок українських народних пісень для хору, для голосу і фортепіяно, циклових обрядових пісень Микола Лисенко (1842-1912) з дитинства володів дуже тонким музичним слухом і не виносив поганої гри та фальшу.

Одного разу, коли Микола був ще зовсім маленьким, мати взяла його зі собою на якийсь дуже великий парадний військовий огляд. Стояли вони на видномі місці, в оточенні вельми поважних і гордовитих дам. Почалася парада. Ось з барабанним боєм ідуть ряди блискучого війська перед очима самого головного начальства. Хвилина була надзвичайно врочиста, всі завмерли. І хоча барабанний дріб був досить старанний, він був нестерпний для чутливого слуху маленького музиканта. Микола закрив вуха руками і голосно закричав: „Ой, як погано! Ой, як погано!" і кинувся бігти. „Це був жахливий скандал!" — згадувала через багато років мати композитора.

Ірина Гриценко

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ та ТОЧНО 95 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

бл. п.

СОФІЇ БОГУМИЛИ КОТИС

вдови по судді КОНСТАНТИНОВІ та бувшої вчительки шкіл Перемишля, Риманова, Байройту та Ню Бразвику

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ та ПАНАХИДИ

у навечер'я — в четвер, дня 3-го березня 1983 р., о год. 6:30 веч. у церкві Різдва Преч. Діви Марії при 80 Livingston Avenue, New Brunswick, N.J. та п'ятницю, 4-го березня ц. р., о год. 9-ій ранком у Осередку св. Андрія в Норт Порті, Флорида.

Про молитви просять:
донька — д-р ЯРОСЛАВА ГРАБОВИЧ з чоловіком інж. ПАВЛОМ
син — інж. архітект БОГДАН КОТИС з донею ЛІЄЮ
внучки — ЗІРКА й ХРИСТЯ з чоловіками
внук — ЮРКО
правнуки — МАРКО й АЛЕКСАНДЕР
та численна Родина в Чикаґо, Ню Йорку та Бостоні

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

ЮРІЯ ЧОРНОГО

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

будуть відправлені в НЮ ЙОРКУ:

25-го лютого ц. р. в церкві св. Юра, о год. 7-ій ранку;

26-го лютого ц. р. в церкві Всіх Святих, 206 E. 11-та вул., о год. 10-ій ранку.

Про молитви за душу Покійного просять — ДРУЖИНА І ДОЧКА

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність 17-го січня 1983 року

бл. п.

ЮРІЙ ЧОРНИЙ

Цією дорогою складаємо сердечну подяку Всечеснішим Отцям С. Шевчукові, І. Ткачукові і о. Ізмаїлу за відправлення Панахид і похоронних обрядів. Друзям і Знайомим велике спасибі за піддержку в часі недуги, зокрема п. Бриттанам, за участь в похоронних відправах і похоронах.

В пам'ять Покійного зложили датки:

На УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ: Родина Бобів $30.00; Родина Бриттанів $30.00; Марта Дигдалевич $10.00; Марія і Христя Карпевич $50.00; Галина Лукашевська і Іванна Баранецька $25.00; Богдан Лукашевський $100.00; Ксеня і Берт Ренфрац $25.00; Нестор Пінковський $20.00; Люся і Дамян Поритко $25.00; Л. і М. Пришляки $20.00; Ара і Ярослав Терлецькі $100.00.

На „НОТАТКИ з МИСТЕЦТВА" — Людмила Морозова $50.00

ОЛЕНА І ХРИСТИНА ЧОРНІ:

На Українську Католицьку Церкву в Люрді	$500.00
„Нотатки з Мистецтва" у Філядельфії	200.00
Семінарію св. Софії в Бавнд Бруку	100.00
Семінарія св. Андрея в Канаді	100.00
Редакцію журналу „Буковина"	100.00

☦

Ділимося сумною вісткою з Українським Громадянством, що в понеділок, 21-го лютого 1983 року, ненадійно, відійшов у Вічність член ОДВУ і секретар 68-го Відділу ОДВУ в Лігайтоні, Па.

бл. п.

ОЛЕКСА ҐРАНАТ

на 72-му році життя.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 25-го лютого 1983 року в похоронному заведенні Овсака у Лігайтоні, Па.

ПОХОРОН в суботу, 26-го лютого 1983 р., о год. 9-ій ранку до церкви св. Володимира у Палмертоні, а відтак на місцевий цвинтар.

ВШ. Дружині Покійного висловлюємо наше найглибше співчуття.

Управа 68-го Відділу ОДВУ в Лігайтоні, Па.

Об'єднання Мистців Української Сцени (ОМУС)

ділиться сумною вісткою зі своїм Членством й Українським Громадянством, що в понеділок, 21-го лютого 1983 року, у вечірніх годинах, ненадійно, відійшов у Вічність член нашого Об'єднання

бл. п.

ОЛЕКСА ҐРАНАТ

актор і декоратор українських театрів.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Дружині і Родині Покійного складаємо вислови щироглибокого співчуття.

Управа ОМУС-у

Ділимося дуже болючою вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 21-го лютого 1983 року, несподівано, на удар серця, упокоївся в Бозі на 72-му році життя, наш Найдорожчий і ніколи Незабутній ЧОЛОВІК І БРАТ

бл. п.

ОЛЕКСА ҐРАНАТ

ПАНАХИДА відбудеться у п'ятницю, 25-го лютого 1983 року, о 7-ій год. веч. у Andrew P. Ovsak Funeral Home, 4th and Iron Street, Lehighton, Pa.

ПОХОРОН в суботу, 26-го лютого 1983 р., з того ж заведення до St. Vladimir's Ukrainian Catholic Church, 101 Lehigh Avenue у Палмертоні, Па., а звідтам на St. Vladimir церковний цвинтар у Палмертоні, Па.

У безмежному горю:
дружина — ЕМІЛІЯ
в Україні:
брати: МИКОЛА І ПЕТРО
сестра — НАСТКА

„Самопоміч" — Об'єднання Українців Америки, Відділ у Дітройті, Миш.

з невимовним жалем і смутком повідомляє Українську Громаду, що дня 5-го лютого 1983 року в Дітройті, Миш. відійшов на Вічну Ватру

св. п.

СТЕПАН ЩУРОВСЬКИЙ

довголітній голова Суспільної Опіки та видатний пластовий і громадський діяч.

Горем опечаленій Родині Покійного складаємо наші глибокі вислови співчуття.

Управа

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

ЛЕЩАТАРСЬКІ ПЕРШОСТІ УСЦАК—1983

Міжкрайові лещатарські першості УСЦАК, господарем яких є Український Лещатарський Клюб „Сокіл" Сиракюзи, в цьому році відбудуться 26-го і 27-го лютого на лещатарських теренах Сонг Мавтейн в місті Туллі, Ню Йорк.

Згідно з програмою цих перненств, в п'ятницю, 25-го лютого ц.р., о год. 9-ій вечора у приміщеннях Голідей Інн, Норт Сиракюзи, в присутності провідників дружин відбудеться льосування стартових місць. У суботу вранці, 26-го лютого о год. 8:30 — реєстрація і роздача нагрудних чисел. В 10-ій год. — початок змагань в конкуренції крутобігу. Після обідньої перерви відбудуться змагання інших конкуренції. Увечері після змагань в часі спільної вечері (бенкету) будуть проголошені висліди змагань і роздані нагороди. В неділю відбудуться змагання плоского бігу („крос контрі").

Ці лещатарські першенства проходитимуть в такому порядку: чоловіки, жінки, сеньйори, юнаки та юначки. Зголошення на ці першенства приймаються тільки через спортові товариства не пізніше ніж 24-го лютого 1983 року.

Перші шість місць у кожній категорії будуть зараховані до точкування за міжклюбове першество. Докладні інформації пр ці першества подані в обіжникові, який можна одержати від Наді Шаран, 1647 Westmoreland. Zyracuse, N.Y. 13210. На цю адресу слід висилати зголошення з долученням оплат вписового.

УСВТ „Ч.СІЧ"-ПОЛЬСЬКІ „СОКОЛИ"

Третю за чергою перемогу в змаганнях турніру копаного м'яча „Віторійо Поццо" в закритій залі Арморі в Джерзі Сити, що відбулися 29-го січня ц.р., „Ч. Січ" здобула цим разом з польським клюбом „Соколи" 1:0. Звітова зустріч, як завжди з цим сильним клюбом пройшла на вищому рівні, і в ній симпатики обидвох дружин пережили багато емоції. У грі „Січовики" мали ввесь час ініціятиву, в якій особливо відзначився Андрій Бакун, справжній лідер нашої дружини, швидкий і технічно заавансований змагун, який завершував усі атаки сильними і цільними стрілами на ворота суперників. Цим разом, він ґоля не здобув, але з його комбінації цього діла доконав його брат Богдан, який в кінцевій фазі зустрічі запевнив перемогу нашій дружині. В цих третіх змаганнях своєрідний „гет трик" встановив воротар „Ч. Січі" Маріян Хамуляк, що вже втретє за порядком в цьому турнірі не пропустив жадного ґоля. Безперечно, до його успіху спричинилися теж енерґійні оборонці дружини — Юрій Бакун, Володимир Ткач і Роман Букачевський. Вповні досі вив'язалися із своїх завдань: І. Чижович, М. Хмілевський, С. Сабрій і М. Торій. Після трьох відбутих змагань „Ч. Січ" займає перше місце в своїй групі. Продовжується турнір, ґри якого проходять кожної п'ятниці вечорами від 7-ої години. Провідник дружини „Ч. Січ" — Володимир Бакун.

УСВТ „Ч. СІЧ" (МОЛ. ЮНАКИ) - МОНТКЛЕР (МОЛ. ЮНАКИ) 2:2

У своїх чергових змаганнях в турнірі „Куґарс-Адідас", що проходить в закритих залях середніх шкіл в Мейплвуді, 30-го січня ц.р. молоді юнаки „Ч. Січі" закінчили ремісовим вислідом 2:2 зустріч з юнаками міста Монтклер, Ню Джерзі. Ґолі для „Ч. Січі" здобули: Богдан Ґбур і Богдан Полянський. Крім них, у цій грі добре писалися В. Медюх, Я. Твардовський, Л. Луценко, Р. Понось. Провідниками дружини в цьому турнірі є Леонід Луценко і Андрій Ґбур.

УСВТ „Ч.СІЧ" (УЧНІ) — СКАЧ ПЛЕЙНС (УЧНІ) 8:8

Учнівська дружина відбула чергову зустріч у першенському турнірі в закритій залі Лівінґстону Н.Дж., яку закінчила „високим" ремісом 8:8. Ґолі для нашої дружини здобули: Б.Ґбур 3, Я. Павлик 2, Т. Бортник, С. Презимірський і Ю. Іванків. Провідник цієї дружини — Богдан Кравчук.

ВІДБИВАНКА

УСВТ „Ч.СІЧ" - РОВЕЙ В.К 3:0 — СЕТИ

У своїх третіх першенських змаганнях, що відбулися 26-го січня ц.р., Жіночої Відбиванкової Ліґи Північного Ню Джерзі, „Ч. Січ" здобула третю за порядком перемогу, цим разом з відомим відбиванковим клюбом міста Ровей. Завдяки цій перемозі „Ч. Січ" зміцнила свою позицію лідера Ліґи, маючи на своєму конті 6:0 точок.

УСВТ „Ч.СІЧ" — УЧАСНИКОМ ТУРНІРУ ЮСВБА

Поза ліґовими іграми жіноча дружина „Ч. Січ", єдина українська дружина в східних ЗСА, репрезентує українців в офіційних турнірах Відбиванкової Асоціяції ЗСА. І так, 29-го січня ц.р. „Січові" дівчата взяли участь в черговому турнірі згаданої Асоціяції, що відбувся в залях Технічного Інституту в Нюарку. Між 10-ма кращими дружинами східних стейтів „Ч. Січ" зайняла цим разом середнє, п'яте місце.

КІНЦЕВИЙ ТОЧКОВИЙ ПОКАЗНИК ТУРНІРУ

Сентрал Парк ВК Ню Йорк 8:0; КВ Пост ВК Ню Йорк 6:2; Ворен ВК Ню Джерзі 6:2; Морнінґсайд ВК Ню Йорк 5:3; УСВТ „Ч. Січ" Ню Джерзі 4:4; Парк Словп ВК Ню Йорк 4:4; Рінґвуд ВК Ню Джерзі 3:5; Ню Кеннон ВК Конектікат 2:6; Ко-Сун ВК Олбані Ню Йорк 0:8; ВК „Енджелс" Ню Джерзі 0:8.

У складі „Ч. Січі" виступають: С. Моравська, Л. Тицька, П. Котляр, Л. Бірмінґгам, С. Лопатовська, С. Кузинська, Д. Твардовська, С. Мальоні і С. Візута. Провідницею дружини є Соня Моравська, тренерка Люся Тицька.

(от)

УОК Центр у Філядельфії проголосив кампанію продажу уділів

Український Освітньо-Культурний Центр у Філядельфії, Па., є великим здобутком для української громади цього міста, бо, нарешті, після тридцяти років українська громада має своє приміщення, де кипить українське життя. Тут відбуваються різні засідання, імпрези, свята, мистецькі виставки, прийняття і зустрічаються молодечі й студентські організації.

Користуючи з такого чудового приміщення треба, одначе, взяти під увагу фінансові потреби, які є пов'язані з утриманням цього будинку і зі сплаченням гіпотечного боргу.

З цією метою Комітет спеціяльних програм Центру, головою якого є Христина Кульчицька, проголосив кампанію продажу уділів із наданням виграшів.

Кожний квиток в сумі 50 долярів дає можливість виграти десять нагород, а саме: чотири нагороди по 1,000 дол., два автомобілі 1983 року — Форд і Сааб, футро, машини до прання, машини до сушення, обмивання посуди, відеозаписну машину та вакації для двох осіб на Караїбських островах.

Перший виграш відбудеться 16-го травня ц.р., а останній 18-го червня.

Кожний, хто купить квиток за 50 дол., може зачислити його на свій уділ; суму вартости квитка можна відтягнути від податку. Квитки можна закупити в Центрі у п'ятниці і суботи, або від членів Дирекції і членів комітету.

Докладніші інформації можна отримати між годинами 4-ою 10-ою вечора, телефонуючи на число (215) 355-8619 або (609) 829-3597, або отримати листовно — адреса: 2568 Starr Rd.,Pennsauken, N.J. 08109.

